

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
1 óra 250 K | 1 óra 250 K
1 évre 30 K | 1 évre 30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon 208.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

„Proletárdiktatura” a megyénkben.

A helybéli Népszava kövér betűkkel hirdeti; hogy „bizunk a proletárdiktatúrán.” Nos, hát mi nem bizunk benne! Lehetetlen benne, biznunk, mert észszerítlenség. Fejérmegyében most proletárdiktatúrát állítani. Hiszen ezzel csak a polgárság etkeskedését növelik, lázadásra szítják a legbékésebb elemeket is!

Hazugság az, hogy ami a megyeházán most történik, az proletárök diktatúrája volna. Nem az! Hanem csak a kapitalista Steiner Jákó és Pajzs Pál, meg 2-3 más urak önkényuralma. Urak! Meggondolták-e önök, hogy a polgárság nevével és akaratával visszaélnek. Meggondolták-e, hogy önök most voltaképpen polgárháborút szítanak. Mert csak nem lepzelik azt, hogy a város és Fejérmegye minden polgára oly szánalmasan és nevelésgesen szegőd, mint az alispán!

Önök most szanyadó vulkánokat fűtenek túlhevített s nem gondolnak a robbanás következményeire?

Önök ismerik a forradalmak történetét, miért nem okulnak belőle?

Tudományos meggyőződéssel, őszintén kívánom a józan, mérsékelt szocializmus diadalát, mert

fejérmegyei úton csak az lehet, ha miután a város az utat vértől is vértől van tele?

Proletárdiktatúra nálunk és most: szociológiai képtelenség. Nekem nem hisznek az Urak, de kérom: szivleljék meg az önök kiváló szocialista írójuknak Kautsky Károlyi nak „a proletárság diktatúrája”-ra vonatkozó émo nyilatkozatát!

A proletárdiktatúra ellenségeivé válnak mindazok, akik azért voltak hívei a szocializmusnak, mert mindenkinék a szabadságért küzdött. De senkit sem nyerhet meg a diktatúra, aki már eddig is nem volt szocialista. Csak a szocializmus ellen-ségeit szapoithatja. — Ezt mondja a kétségtelenül nagyvezű Kautsky. Önök ny csak gyávákat nyerhetnek meg terrorral, akikkel mi nem vesszünk. Mi csak grafuláhatunk önöknek, ha a nyilvánví alispán ur belép a szoc. dem. pártba.

A proletárdiktatúra nemzetgazdaságilag is hátrányos. Ismét Kautskyt idézem: „a diktatúra alatt a tömegek közömbössége, és bátortalanága lehetővé teszi a szocialista termelőrendszert. fölépítését. És akkor a

polgárháborúból, vagy a tömegek közömbösségéből természet-szerűen keletkező kisebbség diktatúrája legyen a kapitalizmusnak a szocializmusra való átmenetének szuverén eszköze.”

Fejérvártól és a megyében képtelenség is az igazi proletárdiktatúra. A földműveseket nem fogják önök hamarosan igazi szocialistáká szervezni Kautsky nagyon találón írta: „Teljesen kilátásalán dolog, hogy a földművelő birtokost elméletileg akarjuk meggyőzni a szocializmus előnyeiről.” Megvalom: ezt mi keresztényszocialisták is sajnálattal tapasztaljuk.

Hogy pedig mi következik be akkor, ha a demokrácia helyébe a diktatúra lép, erre példa a mostani szerencsétlen Oroszország az összes borzalmival, mely a bolsevikeknek is poklot varázsolt elő.

„Diktátor” urak: ne hevítsék tovább a máris túlfűtött vulkán. Legyen törvényes állapot, az még megmenthető az országot.

Hajós József.

Az „ellenforradalom”

vaklarmája az országos sajtóban lecsendesült. Ma már csak a süketek és vakok vélik még azt, hogy a székesfehérvári megyeházán ellenforradalmi közgyűlés volt. Az országos lapokat a fehérvári szoc. demokrácia és a

tással hirtelen értesítették hogy az ország szövetsége, a közgyűlés, a város és a város közigazgatásait. A tény ez:

Károlyi József gróf a következő nyilatkozat: „Közvetlen határozata a Pártok Híradó”

A naplópokban a legkülömbözőbb és a legantisztikusabb, a valóságunk teljes-séggel meg nem felelő hírek jelentek meg rólam. Az én állásfoglalásom csakis politikai kritikát volt, semmi egyéb, és erre eddig Magyarország n. tudommal mindenkinék joga volt. Ezekkel a tendenciózus hírekkel én nem is foglalkoztam, — bár fölül távol állok — de egy hírt a leghatározottabban visszautasított: azt, mintha testvéremmel, Károlyi Mihállyal szemben megvetést vagy szégyent éreznék. Ellenkezően. A testvéri szeretetet bennem nem tudja, és nem fogja soha elhomályosítani semmiféle politikai nézeteltérés. Én tisztelném az ő meggyőző-

dését, ép úgy, mint ő is — tudom — az én meggyőződésem őszinteségében nem kételkedett soha. Az őt több oldalról ért személyes támadással szemben mindig vele éreztem és ma is vele érzek. Károlyi József gróf.

Kövess Emil főispán-kormány-biztos szerdán megjelent Berinkey Dénes miniszterelnöknek és jelentést tett Fejérvármegye leg-többi közgyűléséről. A Magyar Hírnap munkatársának alkalma volt beszélgetni a volt kormány-biztosal, aki a következőket mondotta:

— A napirend előtt Steiner Géza tiltakozott az ellen, hogy a virilizmus alapján megalkotott törvényhatósági bizottság-össze-díj. Ez a felszólalás nagy visszataszítást keltett és csak a legnagyobb nehézségekkel tudtam megakadályozni, hogy a teremben levő szocialistákat és radikálisokat el ne távolítsák.

— Ebben a hangulatban szó-lalt-fel Károlyi József gróf: „Azt hangoztatta, hogy a kormány hivatalba lépését szokása elle-nére nem közölte a törvényha-tósággal és ebből arra követke-zetel, hogy a kormány a törvényhatóságokkal szemben bizalmatlan. Ezután előterjesz-tette ismeretes határozati javas-latát, amely bennem a legna-

vaslat mellett főben az állás-át, a város és a város közigazgatásait. A tény ez:

Igyeksztem magyarázatot adni annak, hogy a népkormány miért nem érleltette a törvényhatóságokat és hivatkoztam a kormány egyéb és sokkal fontosabb teendőire. De minden igyekezetemmel sem tudtam elérni azt, hogy Károlyi József javaslatát higgadt tárgyalás alá vegyék. A javaslat fölött szava-zásra került a sor. Sem magam, sem a tisztikar a szavazásban nem vetünk részt. A közgyűlés Károlyi javaslatát mellett egy-linguan állást foglalt.

— Én szereplésem ebben az ügyben tisztán áll. A belügymi-niszter a lapok híradása szerint rendelkezlet is bocsátott ki, amely-szerint a törvényhatósági bizot-ságokat összehívni nem kell. En a belügyminiszternek ezt a 13494—1914. számú távirati ren-deletét, amely a törvényhatósági bizottságok működéséről szóló néptörvényre hivatkozva ren-delezik a régi törvényhatósági bizottságok mellőzéséről, febr. 1-én délelőtt 10 órakor, tehát a közgyűlést követő rapon kap-tam meg. A táviratot Bupapestben

a postabélyegzés szerint 8-an délután 2 órakor adták fel és Székesfehérvárra este 7 órakor, tehát a közgyűlés után érkezett. Megjegyzem, hogy a közgyűlés előtt két nappal Agoston Péter belügyi államtitkár Székesfehérvártól tartózkodott és még utasításokat is adott arra nézve, hogy a megtartandó közgyűlésen a Nemzet tanácsnak adjuk meg a szótájszót, a többi delegáltaknak azonban nem. Az állam-titkár ömlített sem tett a tilalotról.

A közgyűlés után Károlyi József gróf előttem úgy nyilatkozott, hogy azért nem tudta velem felszólalási szándékát, mert nem akart engem olyan színben fűkintetői, mintha én előre tudtam volna a dologról. Szemen-szedett valótlanság az, mintha én a közgyűlésen kijelentettem volna, hogy bajnálatomra kénytelen vagyok a kormányval — szembe helyezkedni.

Mi Kövess dr. e nyilatkozatá-hoz csak azt jegyezniük meg, hogy minden szava igaz!

HIREK.

— Áll néma csend... Beköltözöttek elvtársak a vármegyeházára; előbb azonban felekvértölték a világot azzal, hogy

erős közlődelétek. Hogy mi

Áll csend, hogy türe a város-rangot, azt is tudjuk. Partink-nak nincs földbe nyúló gyökere Székesfehérvártól és vidéken. Tudják ők jól, hogy a megyénkbeli polgárok lelkeiből a magyar hazafiaságot és vallást kiölni nem lehet. A kormány-biztos elléni tüntető felvonulás sem sikerült úgy, mint szeretnék volna. Felfújták hát a megyeházi szubjogot elefántá, ellenforradalmi puccsról regáltak — és a végén beültek az öreg megyeházára, hogy aztal, ha kell megfélemlítéssel is, híveket szerezzenek, de különösen azért, hogy a kormányt meggyőzzék arról, hogy a renitens Fejérmegyeben csak egy erőskező szocialdemokrata kormánybiztos segíthet. A hangos vezérkarnak tábor kellene. Tiszta harcban, az elvek harcában ők nem győzhetnek, megpróbálkoznak hát a terrorral.

A fehérvári polgárok csak dörszölik a sz... at és bántulva-kérdik egymástól, hogy hol

volt itt ellenforradalom? ... forrongott itt más, csak a ...

Csend van itt urak, nyomasztó csend.

Szociáldemokraták nem fogadják el a Károlyi-párti kormánybiztos. Megirtuk, hogy a város szociáldemokrata, a megye Károlyi-párti kormánybiztos kap. Ezzel kapcsolatban a Budapesti Hírlap azt írja, hogy a székesfehérvári szociáldemokraták a megye részére Tolnay Lajost kormánybiztosul nem fogadják el. hanem követelik, hogy a kormány a város és megye előre szociáldemokratát állítson. Ha igaz a hír, akkor igazuk van azoknak, kik nagyon helyesen különbséget tesznek az új rendszer között, melynek hívei s támogatói, és a szociáldemokrata párturalom között, és az, hogy a mai kormány a szociáldemokraták közzé nem tartják, a mai kormányt nem tartják az új rendszer pártatlan képviselőjének.

Kinevezés. Lapunk egyik tizenlelkű munkatársát kiléptető megbízatás érte. Ugyanis a magyar vallásminiszter Fábian Gáspár műépítész, közgazdasági mérnököt az oroszudulti helyi dék egyházi építkezéseinek helyreállítására miniszteri biztosul nevezte ki. Gratulálunk.

Az Oltáregyesület szentmiseje vasárnap 7 órakor lesz, délután Kocsis Lajos szentbeszédet tart, utána imánia lesz.

Cimadományozás. A minisztertanács Naszdalyi József ipari föfelügyelőnek a műszaki főtanácsosi címet és jellegűt adományozta.

Éljen a sajtószabadság. Radikális berkekből kell származnia az a hír, hogy a Fejérmegyei Napló bátor szökimondásai és az igazság hírdetéséért cenzurálni kell. Hátmas bizottságot említenek, amely hivatalosul csak a lap adatait részben foglaltja a bírvaló után miniszternek feladta. A városi bizottság azonban szándékosan szűzadott, a kormánybizottság tevényt eladó hatos bizottság elnökét és megkérdte, hogy van-e alapja a híresztelésnek. Szabó Ernő szűzadós és dr. Steiner Jákó a hatos bizottság több tagja előtt kijelentette, hogy a bizottság erről hivatalosan nem tud és a bizottságnak nincs szándékában a sajtószabadságot megsérteni. Tudomásul vesszük. Mi a magyar népköztársaság tisztja ész megírt hárcoltunk eddig és az igazságot ezental is megírjuk a Fejérmegyei N. plóban.

A városházán eltörölték a címeket. Dr. Keresek Lajos polgármester a következő rendeletet adta ki a város tisztviselőihez: "Feltérem a város összes tisztviselőit és alkalmazottait, hogy a hivatalos érintkezés alkalmával fölösleges címzéseket kerüljék el, a nagyságos, tekintetes címek elhagyásával egymást állásuk szerint szólítsák. (Pl. polgármester ur, Rendőrfőkapitány ur, Tanácsnok ur stb.) Igyekezzenek továbbá odafigyelni, hogy a közön-

ség széles rétegei tudomást szereve ezen ujításról, hasonló eljárás tanúsítsanak a címzések körül."

Bolsevik röpiratok. Ismeretes, hogy Budapesten razziatartottak a bolsevik Vörös Újság szerkesztőségében, ahol a törvénytelenül szerzett újságpapírokat és rengeteg mennyiségű, tizenhárom teherautóra való bolsevik izgató röpiratot foglaltak le és elszállították. A rendőrbizóság most két napig tárgyalta a bolsevik Vörös Újság, Vörös katonai és Ifjú Proletár kommunista pártlapok papírhígáási ügyét. Eredmény ez: a kiadott 2000 koronára állítotték és 6 métermá sa újságpapírt elkobozták. Ellenben az izgató propagandá röpiratokat, a tizenhárom kocsióra való bolsevik, mérget visszaadták a kommunista pártnak a sajtószabadság és szabad gyűlékezés jogának szent nevében. Ezzel a hatóság elismerte, hogy a legvörösebb bolsevik sem ellenforradalmár, az szabadon izgathat, kinyomathat akármilyen röpiratot, lámba boríthatja a világot, mert szabadság van számukra.

De a papi tanács, az ellenforradalmár, mert a vallásérköles iskolai oktatást, nevelést sürgeti. Mi is ellenforradalmárak vagyunk, mert az Istenben való hitet, vallásérkölesi alapján álló szocializmust kívánunk. A bolsevik gyűlésezhetik szabadon, rombolásra izgathatja a vérbenforgó szemű proletárokat, számúra van szabadság. De ha a keresztényszocialista gyűlést tart, akkor ellene katonai kirendeltséget küldenek gép fegyverrel és kézigránátokkal, mint ahogy most történt Fügyi-vásárhelyen, ahol Krüger Aladár nagyváradai keresztényszocialista ügyvédet és pártvezért letörtztatták csak azért, mert keresztényszocialista beszédet mondott és ezért ellenforradalmárnak minősítették. A bolsevik az nem ellensége a népköztársaságnak,

amelynek a szabadsággyűlékezési joga, 12 koronára való izgató röpiratot a hatóság visszatartott, de mint ellenforradalmárkat várták, mert nem vagyunk ellenforradalmár. Ennyire súlyos ez a körülmetélt szegény Magyarország.

A városi közigazgatást is hatalmába kerítette a munkás tanács, címen a Pol. Hir. című könyvomat, amely a legterdőbb tudósításokat közölte Fejérmegye bizalmatlansági határozatával kapcsolatban, a következő tudósítást közölte a budapesti lapokkal:

"A székesfehérvári munkás és katonatanács megbízottjai ma reggel 8 órakor megjelentek a város házában, ahol szintén átvettek a végrehajtó hatalmat. Fölszólításra Keresek Lajos helyettes polgármester készséggel kijelentette, hogy örömmel veti alá magát mindenben a tanácsok határozatainak. Együttal nyomban kiáltványal fordult Székesfehérvár közönségéhez, amelyben bejelenti, a városi tisztviselői kar teljes szolidaritását a munkás-és katonatanácssal."

Hiteles, helyen közölték tudósítónkkal, hogy a hírből egy szó sem igaz.

Hívó ember, legyen az keresztény, vagy zsidó, nem csatlakozhatik olyan párthoz, mely a kötelező vallásoktatást ki akarja zárni az iskolákból. A vallás szükségesebb mint a földrajz, vagy a számlán, mert a vallásos érzés teszi az embert igaz, becsületes, jóléki emberre. Kuntli beszéde, hogy az iskolában meg kell óvni a gyermek lelkiismereti szabadságát, nem egyéb, mint megtevéstésre szánt szabadkömives frázis. Az, hogy a gyermek megismeri az istent s az O. törvényeit, nem nyomja el a lelkiismeret szabadságát. Ifj az iskola törvényei, a tanárok, tanítók akarata s az egész legyelem nincs a gyermek szabadsága ellen? Ep oly joggal ezeket is ki lehetne zárnai az iskolából, mint a vallástant.

Véget ért a fodrászok mozgalma. A rendőrfőkapitány csőtörtökön este bekellető tárgyalást tartott a fodrászmesterek és segítdek között félmerült bérharcban és a következő alapon sikerült egyezségeket létesíteni. Fial segéd heti fizetése 120 korona, 2-3 éves segéd 140 korona, idősebb pedig 160 korona heti fizetést kap. A borralvót megszüntetik. Ez a megállapodás 1919 március 1-én lép életbe, amidőn természetesen a vendégek által fizetendő árakat is rendezni fogják.

Növendékhangverseny. A székesfehérvári zeneiskola 1919. február 9-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor tartja XXVIII. növendékhangversenyét.

Megakadályozott betörés. Csütörtökön este azt a híszelő hírt telefonálták a rendőrségre, hogy a Városi takarékbán betörők garázdálkodnak. Erős rézdőrt készütség vonult ki, a kaput táva találták és táva volt a pénztár és a földszinten levő burgyonyaközpont ajtaja is. A gyors közbélépés úgy látszik, megrszarta a betörők munkáját. Valószínűnek látszik, hogy benfentes egyen keze van a dologban.

A Magyar Művészeti Műhely. A Magyar Művészeti Műhely a legjobb magyar művészek festményes karikatúra rajzainak alkalmos kiállítására támasztotta a szándékát. A kiállítás a Vasárnap 7, 8 és 9-én a Magyar Művészeti Műhelyben, a Magyar Művészeink oradoi tervezése és kézimunkái ezüst, bronz, fém, fa, email, élefontosont dísztergyak, himzés, selyem, batik munka állanak a nagy közönség rendelkezésére. Elfogad mindenféle tervezést u. m. bútor-interieur dísztergyak, divatjáték, stb. valamint régi evőszközök modern átdolgozását vállalja.

Köszönetnyilvánítás. Mind azoknak, kik szerete, nagybányák illetve rokonunk Szöllössy Mörice elhunytá alkalmával részösztörök nyilvánítták, a köszönetóra 1 szor u helyezni szívességek voltak, fogadják halás köszönetünket. A gyászoló család.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete tagjainak, illetően: Biztosítottainak figyelmébe ajánljuk, hogy a biztosítási díjakat a Szövetkezet helybeli képviselőjének, a Székesfehérvári Hitelszövetkezetnek irodájában (Távirdu u. 6.) a hivatalos órák alatt (kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt fél 9-12-gi) bármikor befizethetik.

Bojtorján hajszesz nagyon bevált hajpápoló, erősíti a haj zőkerit s szünteti a korpa képződést. Egy üveg ára 6 korona. Szűts Róbert gyógyszerárában, Károly király-ter.

APRÓHIRDETÉSEK.

Ujságetársítók felvétetnek a kiadóhivatalban.

Pergotett és íepesmez kicsinyben is kapható. Polfermann méhészet, Paiya-utca 28.

Tűzkő, öngyújtó, villanyelem, ruhafesték és cipőkrem a legolcsóbb napi árban kapható. Gläser Armin ur, női divat és rövidrua üzletében. Székesfehérvár, Kossuth-utca.

Melyik jóléki helybeli vagy vidéki keresztény család volna hajlandó magához fogadni egy papi pályára készülő tehetséges és jellemes ótdiki gimnazista fiút, kinek jó ellátásra lenne szüksége, hogy megerősödjve a kis szemianrumba felvehető lenne. Viszonzául szivesen vállalná a család gyermekeinek oktatását. Szives ajánlatot a Népszövetségi irodába kér, Petőfi u. 2.

Mindenestült vagy leányt azonnal felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda, Szent István tér 1.

Jancsár utca 21. sz. ház, kerttel együtt szabad kézből eladó. Tudakolódzni ugyanott.

Öltönyök, készítését, fordítását és atalakitását elvállalom. Angeli József férfinak Fazekas u. 10.

Jégtörő munkások felvétetnek. Haggennmacher: sörtelepen, Fazekas-utca 6.

Hársnya fejelést és stoppolást elvállalom. Cim a kiadóban.

Major-utca 9. számú ház nagy kerttel eladó, gazdálkodásra alkalmas.

Egy csinosan butorozott szoba kiadó 1-re, vagy 15-re intelligens ember számára. Cim a kiadóban.

Magyar Művészeti Műhely. Péntek, Szombat, vasárnap, február 7, 8 és 9-én.

STAR filmnyomda.

Kettős alarc alatt.

Detekтив komédia 4 felv. Kiegészítő műsor. Előadások fél 6 és 7 órakor. Vasárnap 3, 5 és 7 órakor. Rendes helyárak.

Apollo-színház.

Péntek, Szombat, vasárnap, február 7, 8 és 9-én.

Granizozus filmattrakció!!!

BUFFALO

Egy művész kalandja 4 felv. A főszerepben: Magnus, a szerencsen óriás, a "Cabi. la" főszereplője. Kiegészítő műsor. Előadások 6 és fél 8 órakor. Vasárnap: 5 és 7 órakor.